

Notat til høringsuttalelse om nasjonal FSC standard 25.04-2019

- 1) Standarden skal anvendes av FSC-sertifiserte skogeiendommer i Norge. Standarden omfatter forvaltning av alle typer av skog og eiendomsstørrelser. Standarden skal ikke omfatte andre skogsprodukter enn tømmer (non-timber forest products). Like fullt konstaterer SK at slike produkter og skogfunksjoner er trukket inn i så og si alle standardpunkter. Det er i teksten ingen form for rangering av verdier og det finnes få eller ingen faglige begrunnelser for hva standardene bygger på. Det mest alarmerende er imidlertid at klimaperspektivet er fullstendig fraværende.

- 2) Det planlegges en skogtest basert på et revidert andreutkast av standarden sommeren 2019. En FSC-sertifisert eiendom i Sør-Norge og en Statskogeiendom deltar i testen. Eiendommene dekker til sammen hele FSC-standarden, inkludert samiske beiteinteresser og bruk av utenlandske treslag. Sertifiseringsselskapet Orbicon A/S er engasjert til å gjennomføre skogtesten. 1. desember 2019 skal SDG formelt godkjenne et pre-approval draft (på engelsk) som sendes til FSC for en siste gjennomgang av indikatorene og formell godkjenning. Dette er en prosess som vanligvis tar fra to til fire måneder. Deretter går det ytterligere noen måneder før standarden blir publisert av FSC International. Det norske FSC-arbeidet ledes av Steinar Asakskogen. Reidar Haugan er sekretær og fasilitator. Begge er nøytrale. Hva er en skogtest? Bare begrepet skogtest og et forsøk på evaluering etter to år på dette fremstår som useriøst og innholdet er da heller ikke konkretisert. Hva betyr det at disse nevnte personer er nøytrale? Når man skriver det slik man her gjør har man uvegerlig en sterk mistanke om det motsatte.

- 3) Sammensetning av gruppene

Det er en klar asymmetrisk sammensetning av gruppene og som umulig kan gjenspeile hovedtematikken i pkt 1 der vi først konstaterer at «non-timber forest products» bevisst er utelatt. Hvorfor er det slik? Representasjonen, slik Skognæringa Kyst SA ser det, gjenspeiler verken eierskap, balanserte næringsinteresser, areal- og ressursfordeling på skogressursene, økonomiske eller sosiale samfunnsinteresser i Norge. Miljø- og friluftsinnteressene har f.eks. 4 personer i generell gruppe, skognæringen (hvor de administrativt ansatte Nils Bøhn, NSF, og Erling Bergsaker, Norskog, er plassert) er inne med to repr. I miljøgruppen sitter f.eks. ingen fra skogbruksretta forskning og/eller skognæring. I gruppen som skal behandle utenlandske treslag har oppnevnt følgende: Hans Asbjørn Kårstad Norges Skogeierforbund, Jan Erik Rødland Skognæringa Kyst SA, Hans Erik Lerkelund Norsk Friluftsliv, Oddvin Lund Den Norske Turistforening, Marianne Hansen Sabima / WWF Verdens Naturfond Christian Steel Sabima, altså fire fra miljøsidens og to fra skognæringa. Er dette symmetrisk representasjon i henhold til FSCs kriterier for oppnevning internasjonalt?

Det norske Skogselskap, som burde hatt en helt naturlig plass og representasjon i sosialt kammer, er bevisst utelatt. Den begrensede sammensetning av personer og organisasjoner i arbeidet burde fått alarmklokkene fra flere til å ringe før notatet/utkastet ble sendt ut på høring. Skognæringa Kyst SA ber standardgruppen jobbe mer med dette.

- 4) Skog i Norge
Beskrivelsen i kapitlet er syltynn: Norge er stort. Osloområdet er spesiell. Vi har klimaforhold. Vi har mange skogeiere. Vi har mange arter. Det henvises til store regionale forskjeller og vekstforhold. Friluftslivet er viktig. Vi har mer tømmer enn før. Vi har PEFC. Hva skal dette kapitlet være godt for? Det bør vel brukes oppdaterte tall på skogarealer, kubikkmasser, tilvekst, avvirkning. Svært mangelfull beskrivelse. SK mener dette må omarbeides.

5) Prinsipp 1. Overholdelse av lovverk. Kommentar: Lite konkret.

Man sier her intet om standardene i forhold til «Lex specialis» hvorvidt generelle føringer gitt f.eks. i Skogbruksloven (2005) og forskrifter herunder skal ha høyere rang og fortrinn standarder. Jfr. 1.5. Konflikter? Hva gjør man dersom foryngelsesplikten ikke overholdes? Sertifikatholder skal vise langsiktig engasjement for overholdelse av FSCs prinsipper og kriterier for sin skogbruksvirksomhet, samt relaterte retningslinjer og standarder fra FSC. Det skal foreligge en offentlig tilgjengelig erklæring om dette. Hva i all verden mener standardgruppen ligger i å vise langsiktig engasjement?

SK mener kapitlet må modifiseres og forbedres.

6) Urfolks rettigheter

Kommentar: Kapitlet fremstår lite konkret f.eks. i forhold til Finnmarkslovene og annet lovverk. Hva er aktiv dialog. Når er det ikke det? Uklart for oss hva forkortelsene IFL/HCV, først noe forklart i ordliste, dog ikke uttømmende. Hva med symmetrien ansvar/rettigheter? Plutselig dukker det opp konkrete forslag til regulering:

Avvirkning av skog med mye trelav i beitehøyde med flater større enn 30 dekar. Når er det mye eller lite?

b) Avvirkning på lavrik mark med flater større enn 100 dekar. Er det vegetasjonstypen lavtypen man tenker på? Er bærlyngtypen lavrik? Epifyttiske lav? Hva menes?

c) Andre større flatehogster over 100 dekar som berører områder som er listet i indikator 3.5.1. Hva mener man, snauflatehogst (storflatehogst)?

d) Gjødsling på lavrik mark. Hva er lavrik mark?

e) I forbindelse med søknad om nyanlegg av skogsbilvei skal representant for reinbeiteinteressene få kopi av veisøknaden. Dersom reinbeiteinteressene har innvendinger til søknaden (jf. indikator 3.5.1), kan reindriftsinteressene kreve en FPIC-prosess. Kravet må være fremmet senest 3 uker etter at kopi av søknad er mottatt fra skogeier. Hvor gjelder dette? Dette er jo allerede ivaretatt av de offentlige systemer med meldeplikt i en søknadsprosess om skogsveier. Skal både eier og offentlige myndigheter nå informere og inkludere? Både ovenstående og 3.2.5 virker meget ullent!

Skogeier skal anerkjenne, respektere og opprettholde reindriftssamenes rett til å verne og bruke tradisjonelle kunnskaper. Lokale reindriftssamer skal kompenseres for skogeiers bruk av slik kunnskap og tilhørende immaterielle rettigheter. En bindende avtale for bruk, slik beskrevet i kriterium 3.3, skal etableres mellom aktørene gjennom fritt og informert forhåndssamtykke (FPIC) før utnyttelse skjer, og skal være i samsvar med vern av immaterielle rettigheter. Det første i avsnittet er vel selvsagt, det andre uforståelig. Hva mener standardgruppen med kompensasjon?

7) Forhold til lokalsamfunn

Igen benyttes 50 000 daa produktiv skog som en grenseverdi som utløser ekstra tiltaksbehov, planinfo-spredning. Hva er grunnen, hvor mange eiendommer dreier dette seg om? Det listes opp en lang rekke tiltak som faller inn under «non-forest timber products». Hvorfor er disse inne her når de ikke skal være med i standarden?

I mye brukte friluftslivsområder, særlig nær byer og tettsteder, skal friluftslivsinteresser tillegges særlig vekt. Dette gjøres blant annet ved bruk av lukkede hogster, gjerne kombinert med småflatehogst, og tynning som legger til rette for lukkede hogster i neste omgang (jf. 10.5), samt ved å legge vekt på å unngå skjemmende markberedning og variere størrelsen på foryngelsesflater.

Kommentar: Her ligger det både mye faglig grums og holdningsmessig forutinntatthet fra miljøsidan! Småflatehogst og tynning bra for friluftslivsinteressene og bidrar til mer lukket hogst i neste omgang — er det et gyldig aksiom? Tynning er vel på ingen måte ensbetydende

med sjiktning, ofte tvert imot! Markberedning skjemmende — et gyldig aksiom? Dette er hva man bør kunne karakterisere som faglig surr og hvor man velger å se bort fra rådende kunnskap på fagfeltet. Prinsippet med medfølgende standard i sin foreliggende form bør avvises.

Prinsipp 5: Skogens naturgoder

Skogeier skal effektivt forvalte skogeiendommens mange produkter og tjenester for å opprettholde eller styrke den langsiktige økonomiske bærekraften og de sosiale og miljømessige verdiene. SK ber standardgruppen definere ordet effektivt.

Skogeier skal normalt ikke utnytte skogressursene på eiendommen sterkere enn at nivået kan opprettholdes over tid. SK ber standardgruppen definere hva man mener med tid og hva man mener med nivå. Dette er ullent beskrevet.

Langsiktig økonomisk bærekraftig hogstkvantum beregnes. For skogeiendommer over 10 000 dekar produktiv skog skal beregningene gjøres på basis av registreringer gjort i tråd med kravene i Forskrift om tilskudd til skogbruksplanlegging med miljøregistreringer (FOR-200402-04-449). For mindre eiendommer kan beregningene baseres på data fra databasen Kilden. Nå opererer man plutselig med en grense på 10 000 daa. Hvorfor?

5.2.4 Når andre enn skogeier bedriver kommersiell utnytting av ressurser i skogen ut over det som omfattes av allemannsretten, reguleres dette gjennom avtaler som sikrer at aktiviteten skjer på en bærekraftig måte. Dette kan f.eks. være utleie av jakt og bortforpaktede skogarealer. Hva betyr dette?

5.4. Avhengig av virksomhetens omfang og intensitet skal skogeier, hvor dette er mulig, benytte lokale tjenester og lokal foredling for å dekke sine behov. Hvis det ikke finnes lokale alternativer skal skogeier i rimelig utstrekning forsøke å bidra til at de etableres. 5.4.1 Når lokale tjenester og foredling er konkurransedyktige på pris, kvalitet og leveringssikkerhet skal disse brukes. Kommentar: Hva mener man egentlig her, skogindustrien ønsker jo bl.a. å stimulere til rasjonelle, større enheter. Er dette en uforpliktende standard kan den vel likegodt utelates? SK mener prinsippet og tilhørende standard i sin nåværende form må avvises.

Kapittel 6.

Sertifikatholder og skogeier skal opprettholde, bevare og/eller restaurere skogeiendommens økosystemtjenester og miljøverdier, og skal unngå, restaurere eller avbøte negative miljøpåvirkninger. Finnes det positiv miljøpåvirkning fra sektoren? Hvordan godskrives da slike i dette systemet? SK vil gjerne ha en kort redegjørelse for det.

6.1 Sertifikatholder og skogeier skal evaluere miljøverdier på skogeiendommen og de verdiene utenfor skogeiendommen som kan bli påvirket av skogbruk. Evalueringens detaljnivå, omfang og hyppighet skal stå i forhold til virksomhetens størrelse, intensitet og risiko Hva mener man med virksomhetens intensitet? Nivået skal være tilstrekkelig for å kunne ta beslutninger om nødvendige miljøhensyn, og for å kunne påvise, følge opp og overvåke skogbrukets eventuelle negative konsekvenser. Hva mener man egentlig med siste setning. Hvordan dokumentere?

Skogeier har plikt til å informere om tidligere miljøverdivurderinger i det aktuelle området. Overfor hvem? 6.2.4 Metode for og anvendelse av miljøverdivurdering skal finnes tilgjengelig og vises på forespørsel samt evalueres jevnlig. For hvem, av hvem?

Sertifikatholder og skogeier skal identifisere og beskytte et representativt utvalg av stedeegne økosystemer i landskapet og/eller restaurere dem til mer naturlige forhold. Hva i all verden mener man med mer naturlig forhold og hvem definerer dette?

Hvis det ikke finnes representative områder, eller disse er utilstrekkelige, skal sertifikatholder og skogeier restaurere en del av skogeiendommen til mer naturlige forhold???? Størrelsen på områdene, og tiltakene som utføres for å beskytte og restaurere dem — også i treplantasjer. Begrepet er nonsens i norsk skogforvaltning og må ikke benyttes — skal stå i forhold til økosystemenes bevaringsstatus og verdi på landskapsnivå, samt skogsdriftens omfang, intensitet og risiko. Igjen dette er særdeles uklart!

6.5.1 Minst 10 % av skogeiendommens produktive skogareal skal settes av som eiendommens bevaringsnettverk og forvaltes med biologisk mangfold som viktigste mål. Er dette et faglig forankret eller politisk forankret mål? Kartlegging og utvelgelse av områder som inngår i bevaringsnettverket skal gjøres i samarbeid med person med skogbiologisk kompetanse (hva er det? grunnfag biologi på universitet?, autodidakte ornitologer med 3 t. feltkurs?), og godkjennes av sertifikatholder.

6.5.2 Minst 50 % av bevaringsnettverket skal stå urørt. Den øvrige del av bevaringsnettverket kan skjøttes på en måte som ikke forringer, eller som ivaretar eller styrker miljøverdiene.

Der skogområder i bevaringsnettverket forvaltes på annen måte enn urørt, skal skjøtselstiltak utarbeides og dokumenteres i samråd med skogbiologisk kompetanse godkjent av sertifikatholder. 6.5.3 Kart, kortfattet beskrivelse, inkludert forvaltning av arealene i bevaringsnettverket, skal være tilgjengelig på forespørsel til skogeier eller sertifikatholder. Begrepet nøkkelbiotop bør fjernes fra vokabularet i dette kapitlet. Fra kapittel 6.6.1 til 6.6.12 er det trukket frem en rekke skjøtselstiltak (fra MIS), spesifikke arter og tiltak rettet mot enkeltarter. Vi mener dette bør fjernes, det har neppe noe i en generell standard å gjøre. Det gjøres for øvrig i en belærende formdrakt der det legges frem absolutter i avstander, radius etc. Dette er det etter vår forståelse neppe grunnlag for. Hva ligger i at hensyn skal tas i 5 år etter siste hekking?

6.6.13 Skogsdrift i viktige hekkebiotoper for andre fuglearter skal ved hogst i hekketiden tilpasses slik at risikoen for negativ påvirkning reduseres. Det skal tas særlig hensyn i følgende hekkebiotoper:

- a) Gjengrodde områder som tidligere var åpne landskaper, dyrket mark eller beiteområder
- b) Kantsoner mot kulturlandskap, vannstrenger og våtmarksområder
- c) Myrskog og sumpskog
- d) Løvskog Under fuglenes hekkeperiode skal det ikke drives aktiviteter i sjiktet, løvtredominert skog. Betyr sistnevnte f.eks. at man ikke kan kjøre ut tømmer gjennom slike arealer i perioden 1. april til 1. juli?

Der det ligger til rette for det, skal minst 10 % av treantallet på eiendommen være løvtrær. Treslagssammensetningen vurderes ut fra lokale forhold. Det skal legges til rette for løvtreandelen gjennom rydding og tynning. Interessant kravspek. at man skal forholde seg til treantallet. Hvem er det som har det med i sine skogbruksplaner og takster? Er dette operasjonelt?

6.7. Hele kapitlet er belærende i sin formdrakt. Hva gjør man mot regulerte elver, bekker, dammer og vassdrag?

6.7.9. Rensk og justering av eksisterende grøftesystem i tidligere myr og sumpskog kan ved behov skje der dette har resultert i produktiv skog, så sant det ikke:

Skjer på mark som er en utvalgt naturtype etter naturmangfoldloven eller der myndighetene vil finansiere restaurering av våtmark. Standarden settes altså etter hvorvidt myndighetene betaler gildet. Kuriøst.

6.8 Sertifikatholder og skogeier skal forvalte landskapet på skogeiendommen for å beholde og/eller restaurere en variert mosaikk av arter, størrelser, aldersklasser, romlig fordeling, og suksessionsstadier som er i overensstemmelse med de regionale landskapsverdiene. I tillegg

skal skogens miljømessige og økonomiske robusthet styrkes. Dette var ullent. Man skal altså sikre at eiendommen speiler de regionale forhold. Hvorfor det?

6.8.1 Bestandsovergripende, landskapsøkologiske hensyn, inkludert villmarkspregete skogområder, ivaretas ved planlegging og forvaltning av skogen. SK mente man hadde forlatt dette uklare begrepet som klart mangler entydig forståelse i samfunnet og hos aktørene.

6.9 Skogeier skal ikke konvertere naturlig skog (hva er da unaturlig skog? Dette er begrep uten mening!) til treplantasjer. Sistnevnte begrepet kan heller ikke benyttes i norsk skogbruksterminologi og i hvert fall ikke for en standard såpass faglig løst forankret. Skogeier skal ikke konvertere naturlig skog eller treplantasjer som tidligere er konvertert fra naturlig skog, til arealbruk som ikke er skog. Unntak kan gjøres hvor konverteringen: a) påvirker en veldig begrenset andel av skogeiendommen (hva er det?), og b) fører til opplagte, betydelige, nye, dokumenterbare langsiktige bevaringsfordeler for skogeiendommen, og c) ikke vil skade eller true høye bevaringsverdier (HCV), og heller ikke områder eller ressurser som er nødvendige for å opprettholde eller forbedre disse høye bevaringsverdiene. SK mener kapitlet må omarbeides sterkt og forhold må klarlegges! Hva med foryngelsesplikten?

Naturlig skog (naturskog og normalskog) skal ikke konverteres til treplantasje. Naturlig skog eller treplantasje som tidligere er konvertert fra naturlig skog skal heller ikke konverteres til arealbruk som ikke er skog/skogbruk. Normalskog og treplantasje kan kun konverteres hvor: a) Konvertert areal ikke utgjør mer enn 5 % av eiendommen, og b) maksimalt 0,5 % konverteres per år (med unntak for skogeiendommer under 1.000 dekar produktiv Skog), og c) konverteringen ikke skader eller truer høye bevaringsverdier (HCV).

Kommentar: Standarden fremstår særdeles uklar og må dessuten avvises ut fra flere perspektiver. Man definerer her inn gjenplantning av et plantefelt som konvertering! Dette er brudd med all forstlig terminologi innenlands så vel som utenlands.

6.9.2 Unntaksvis kan det avvikes fra hovedreglene for konvertering som beskrevet i 6.9.1 a-c. Konverteringen skal Skje i lite omfang, ikke skade eller true høye bevaringsverdier (HCV), og tiltakene skal planlegges og gjennomføres på en slik måte at risiko for negativ påvirkning av miljøverdier og sosiale verdier minimeres. Hva mener man egentlig her? Hva er lite omfang. Hvor går grensen og hvem skal bestemme den?

Det er skrevet i fotnote 12: Med treplantasjer som tidligere er konvertert fra naturlig Skog menes treplantasjer som er etablert ved å konvertere naturlig Skog til treplantasje. Treplantasjer som er etablert på arealer som før etablering ikke var Skog kan konverteres tilbake til annen arealbruk utover konverteringsbegrensningene under kriterium 6.9. Etablering av treplantasje som klimatiltak på arealer som ikke er Skog er å regne som skogreising, og dekkes ikke av kravpunktene under kriterium 6.9. Ordlyden gir ingen mening en fullstendig uegnet og hjemmesnekret definisjon. Hva er det standardkomiteen mener og hva er det man her ønsker å oppnå? Her trekker man plutselig inn klimatiltak. Hva har klima med saken å gjøre når klimahensyn allerede er definert ut i standarden?

6.9.2 Unntaksvis kan det avvikes fra hovedreglene for konvertering som beskrevet i 6.9.1 a-c. Konverteringen skal Skje i lite omfang, ikke skade eller true høye bevaringsverdier (HCV), og tiltakene skal planlegges og gjennomføres på en slik måte at risiko for negativ påvirkning av miljøverdier og sosiale verdier minimeres. Disse unntakene omfatter: a) Konvertert areal regnes ikke inn i de maksimalt 5 % konverterte arealene på eiendommen og konverteringsgrensen på maksimalt 0,5 % per år for følgende tiltak: 1) Arealer som inngår i skogbrukets infrastruktur med direkte tilknytning til skogforvaltningen som skogsbilvei, velteplass, snuplass, skogshusvær m.m. Hva mener man her, bygger man skogsbilvei på eiendommen skal man straffes ved at man må redusere andelen som kan konverteres? Hvorfor? Hva ligger bak et slikt behov? Hva slags kunnskap bygger man på da?

2) Etablering av frøplantasje 3) Etablering av stier, skiløyper og lignende med formål å legge til rette for enkelt friluftsliv 4) Det kan gjøres unntak til kravene beskrevet i indikator 6.9.1 a og b dersom omleggingen av Skog til andre arealer enn Skog Skjer til formål hvor det med hjemmel i lov er adgang til ekspropriasjon. b) Ved omlegging til husdyrbeite kan grensen for maksimalt konvertert areal på eiendommen utvides til 15 %, og omleggingen unntas konverteringsgrensen på 0,5 % per år. c) Naturskog kan kun konverteres til annen arealbruk enn Skog dersom det ikke finnes andre praktiske mulige løsninger ved etablering av skogsbilvei. Konvertering av mer enn 1 dekar forutsetter avsetning av tilsvarende kompensasjonsareal som skal tilbakeføres (eller utvikles) til naturskogtilstand. Kommentar: Dette må være laget for «det gåtefulle folket»). SK ber om at man redegjør for beveggrunnen for de irrasjonelle valg som ligger i standarden.

Skogeiendommer som inneholder treplantasjer som er konvertert fra naturlig Skog etter november 1994, skal ikke sertifiseres, med unntak av når: a) Det finnes tydelige og tilstrekkelige beviser på at sertifikatholder og skogeier ikke var direkte eller indirekte ansvarlig for omleggingen, eller b) Omleggingen har påvirket en veldig begrenset andel av skogbruksenhetens areal og fører til åpenbare, betydelige, nye, sikre og langsiktige bevaringsfordeler innen skogbruksenheten. Kommentar: Altså dersom det er plantet under skjerm etter 1994 skal eiendommen ikke sertifiseres. Hvorfor ikke? Er slik «konvertering» mindre verdt enn annen skog eller eldre treslagsskifte? SK ber om at standarden slettes eller omarbeides til en forståelig ordlyd.

6.10.1 Det skal finnes en oversikt over alle konverteringer gjennomført på skogbrukseiendommen siden 1994, basert på best tilgjengelig informasjon.

6.10.2 Skogeiendommer med treplantasjer som er konvertert fra naturlig skog etter november 1994 kan ikke sertifiseres, med mindre: a) Skogeier ikke er ansvarlig for denne omleggingen, eller b) Totalarealet med treplantasjer etablert etter 1994 er under 5 % av skogeiendommens totale areal. Kommentar: Dette fremstår underlig, i alle fall er det ikke begrunnet.

Hovedkommentar: Kapitlet er særdeles mangelfullt, preges av svak forankring og uklar bruk av begreper. Standarden bør avvises.

Prinsipp 7. Planlegging.

Kommentar: Så lenge man har utelatt klimahensyn og flere andre funksjoner fra skog i standarden er kapitlet meget ufullstendig og man oppnår heller ingen balanse i foreskrevne tiltak. Samspill mot annet planverk, kommuneplaner, verneplaner, tiltaksplaner, næringsplaner, etc. er heller ikke godtgjort. Standarden bør derfor avvises.

Prinsipp 9: Høye bevaringsverdier (HCV)

Skogeier og/eller sertifikatholder skal opprettholde og/eller forbedre høye bevaringsverdier på eiendommen ved å anvende føre-var prinsippet.

SK mener forvaltning av skogeiendommer skal være faglig forankret og kunnskapsbasert. Ved å legge til grunn føre-var prinsippet som hovedelement, står man i fare for å fjerne seg fra dette krav om forskningsbasert kunnskap, også der det er høye bevaringsverdier. Det må være en større grad av rangering av kunnskapen også i relasjon til foreskrevet kartlegging. De elementer som er oppført i 9.1 og 9.1.1 kan ikke anses å være rangert, og det anses å være konflikter i mål for standardene, bl.a. i forhold til andre samfunnsverdier. Prinsippet med tilhørende standarder bør følgelig avvises.

Prinsipp 10: Gjennomføring av skogsdrift

Det fremstår lite tydelig hvorfor man legger seg inn mot flere av de samme føringer som ligger i forskrifter til gjeldende skoglov og PEFC-standard, men samtidig fjerner seg fra tilsvarende i de samme standardpunkter.

10.1.7 Skogeier kan plante samme treslag om igjen etter avvirkning på arealer hvor det tidligere er gjennomført treslagskifte, forutsatt at det brukes norske treslag og at minst 30 % av skogarealet på eiendommen består av skog dominert av naturlig hjemmehørende treslag på stedet. På eiendommer hvor andelen av slike treslag er mindre, skal skogeier utarbeide en plan og gjennomføre tiltak for å komme opp på dette nivået. Vi må be standardgruppen definere begrepet naturlig hjemmehørende treslag på stedet.

Skogeier og/eller sertifikatholder skal ved foryngelse bruke arter som er økologisk godt tilpasset området og til skogbruksformålet. Skogeier og/eller sertifikatholder skal bruke stedegne arter og lokale genotyper til foryngelsen, med mindre det finnes klare og overbevisende begrunnelser for bruk av andre. SK finner standarden særs uklare. Man skal altså diskriminere utenlandske produksjonstreslag selv om kunnskapsbasis viser at de er bedre tilpasset?

10.2.1 Valg av treslag/proveniens skal gjøres på bakgrunn av foryngelsesmålet (hva er foryngelsesmålet?) og planlagt driftsmetode (om 60-100 år?). Skogeier skal ved foryngelse bruke treslag og provenienser som er godt tilpasset voksestedet????

Skogeier skal ved foryngelse bruke stedegne treslag, men se videre retningslinjer i indikator 10.1.5. og 10.1.7. 10.2.3 Skogeier skal sørge for at treslagenes naturlige genetiske variasjon ivaretas. 10.2.4 På Vestlandet og i Nord-Norge skal skogeier utarbeide plan for å fjerne forekomster av norsk gran som ikke regnes som økonomisk drivverdig (jf. 10.1.5) der grana ikke er å regne som stedegen. Bestand med risiko for spredning til HCV-områder prioriteres. Ovennevnte forslag til standard er til de grader så uforståelig og i strid med alle andre samfunns mål at det i seg selv er nok til avviser teksten. Hvorfor ikke plan for å fjerne furuskog eller bjørkeskog som ikke er økonomisk drivverdig? SK mener dette står i motstrid til andre politiske føringer og derfor må avvises.

Skogeier og/eller sertifikatholder skal bare bruke fremmede arter når kunnskap og/eller erfaring har vist at enhver påvirkning fra ukontrollert spredning kan kontrolleres og når effektive bekjempelsestiltak er på plass. 10.3.1 Utenlandske treslag skal ikke brukes til foryngelse. 10.3.2 På eiendommer hvor det er plantet utenlandske treslag skal det lages en plan og gjennomføres tiltak for å redusere og fjerne disse treslagene. Treslag og bestand med stor spredningsfare samt risiko for spredning til HCV-områder prioriteres. 10.3.3 Ved foryngelse etter hogst av utenlandske treslag skal naturlig foryngelse fra forrige bestand bekjempes. Trær skal fjernes før de setter frø. Fjerning av produksjonstreslagene sitkagran og lutzgran i kystfylkene vil innebære et CO₂-utslipp til atmosfæren på 50 millioner tonn, dersom dette skal tolkes bokstavelig. Hvem ønsker et slik utslipp? SK mener dette står i motstrid til andre politiske føringer og derfor må avvises.

10.5 Skogeier skal gjennomføre en skogskjøtsel som er økologisk tilpasset vegetasjonstype, forekomst av treslag, vekstforhold og målsettingene for eiendomsdriften. 10.5.1 Størrelse og arrondering av flatehogster og frøtrestillingshogster skal tilpasses landskapets former og linjer. 10.5.2 Ved gjennomføring av ungskogpleie og tynning skal det legges vekt på å utnytte arealenes muligheter for kvalitetsproduksjon, skape stabile bestand, og å bygge opp en skog som gir grunnlag for variasjon i avvirknings- og foryngelsesmetoder. 10.5.3 Det er et mål å øke andelen lukkede hogster. Hvordan dette kan oppnås på kort og lang sikt på eiendommen skal beskrives og/eller kartfestes, for eksempel ved planlegging av tynning. Vurderingene skal

dokumenteres. 10.5.4 1 områder definert som vernskog etter skogbruksloven og i andre områder der hogst er regulert med egne forskrifter eller bestemmelser, skal de regler som gjelder for slik skog følges. 10.5.5 1 fjellskog skal det legges vekt på å fremme og opprettholde et gammelskogpreg. Ved hogst skal det derfor i størst mulig utstrekning brukes lukket hogstform (fjellskoghogst) i grandominert skog, og småflatehogst og mindre frøtrestillinger i furudominert skog. 10.5.6 1 grandominert skog skal lukket hogst eller småflatehogst brukes der forholdene økonomisk og biologisk ligger til rette for det. Forutsetningen for bruk av lukkede hogstformer i grandominert skog på fastmark er at det kan oppnås god stabilitet hos gjenstående trær, og at hogstformen gir grunnlag for en tilfredsstillende foryngelse slik forholdene er på voksestedet. 10.5.7 1 mye brukte friluftslivsområder, særlig nær byer og tettsteder, skal det legges økt vekt på bruk av lukkede hogster, gjerne kombinert med småflatehogst, og tynning som legger til rette for lukkede hogster i framtida. 10.5.8 Furuskog skal normalt forynges ved hjelp av frøtrestillingshogst eller andre hogstformer som legger forholdene til rette for naturlig foryngelse. Når det kan oppnås en vesentlig produksjonsgevinst, kan det plantes eller såes. 10.5.9 1 edellauvskog skal det brukes lukket hogstform. På vegetasjonstypen blåbær-eikeskog på lav og middels bonitet kan skogbrukstiltak gjennomføres for å fremelske furu der dette gir økt produksjon (hvorfor legges det vekt på å favorisere furua her?).

10.5.10 Størrelse og arrondering av flatehogster og frøtrestillingshogster skal tilpasses landskapets former og linjer. I mye brukte friluftslivsområder skal det legges vekt på å begrense og variere størrelsen på foryngelsesflatene. 10.5.11 Ved tynning og annen hogst skal alle stedegne mindre trær som ikke er av økonomisk interesse spares, så lenge de ikke er i veien for å kunne gjennomføre driften eller hemmer fremtidig produksjon. SK mener dette er lærebokstoff som i liten grad vil endre rådende praksis, der det kan være et mål. Igjen vil det oppstå konflikter mot ulike deler av målmatrisen. SK mener anbefalingene står i motstrid til andre politiske føringer og derfor bør de gjennomgås for en nærmere spesifisering.

10.7 og 10.8. Gjødsling og kjemisk bekjempning synes nokså greit så lenge skogproduksjonen fremmes. Hvorfor det? Hva skiller miljøeffektene her fra andre tiltak? Hva ligger til grunn for at dette anses uproblematisk, er det forskningsbaserte konklusjoner eller føre-var?

10.10.14 Der det kan dokumenteres vesentlig nytteverdi, kan markberedning benyttes på inntil 70 % av driftsområdet. Markberedning skal tilpasses sted og landskap med den til enhver tid beste tilgjengelige metode og teknikk for å begrense skader på naturmiljø, reindrift og friluftsliv. Flekkmarkberedning skal foretrekkes. Hvorfor det? hvorfor ikke hauglegging eller fureberedning. Hvor det ikke brukes flekkmarkberedning, skal sammenhengende furer ikke overstige 6 meter lengde og normalt ikke gå dypere enn 20 cm. Skade på liggende og stående død ved (gjelder ikke greiner, topper og småvirke), samt fuktige søkk og biologisk verdifulle «småområder» skal søkes unngått. Økt avrenning, erosjon og endringer i dreneringsforhold skal unngås.

Hovedkommentarer: Føringerne i standarden er uten faglig forankring og vil i praksis utelukke et fremtidig økonomisk fundert regningssvarende skogbruk i Nord-Norge og Vestlandet. Forslaget må avvises.

Ordlister for norsk FSC-standard

Ordlister, her er en rekke begreper anvendt direkte feil og i strid med internasjonal terminologi, bl.a. 1UFROs standarder. Det hele fremstår som en miks av definisjoner og forsøk på forklaringer, en rekke merksnodige. Hele listen må kvalitetssikres! Bare noen eksempler: Artsdatabanken: Kunnskapsbank for naturmangfold. Faglig uavhengig forvaltningsorgan under Klima- og miljødepartementet. (<https://www.artsdatabanken.no/>). Kommentar: Er forvaltningsorgan underlagt fagdepartementer faglig uavhengige? Selv om de hevder de

Bonitet: Mål på markas produksjonsevne, i Norge definert i H40-systemet. Systemet indikerer trærnes gjennomsnittlige høyde ved 40-års alder etter 1,3 meters høydevekst(?) (brysthøydealder). Bonitet GI7 viser at marka produserer 17 meter høy gran ved 40 års alder. F8 forteller tilsvarende om furuas vekst på gitt sted.

Skal stå:

Bonitet: Et uttrykk for markas evne til å produsere trevirke når den er bestokket med et treslag som passer for vekstforholdene på vedkommende voksested. Som definisjon er valgt overhøyde ved brysthøydealder 40 år.

Edelløvtrær: Treslagene eik, ask, alm, spisslønn, lind, bøk, svartor og hassel er edelløvtrær. Skog dominert av ett eller flere av disse treslagene kalles edelløvskog. Javel, hva med kirsebær, asal-arter og platanlønn? Ikke entydig begrep i Nord-Europa.

Flatehogst: Flatehogst er den vanligste hogstformen i granskog. Det innebærer at alle trærne i et hogstområde avvirkes, unntatt livsløpstrærne. Er nok en fullstendig gammeldags og feilaktig oppfatning!

Flekkmarkberedning: Markberedning hvor mineraljord blottlegges flekkvis i forbindelse med foryngelse etter hogst. Det benyttes gravemaskin i arbeidet. Nei, det kan også benyttes andre aggregater og maskiner!

Flersjiktet skog: Skog som er sjiktet, dvs. inneholder trær tilhørende ulike hogstmodenhetsalder (ulik dimensjon/høyde). Hogstmodenheter har vel strengt tatt intet med sjiktningen å gjøre — endres.